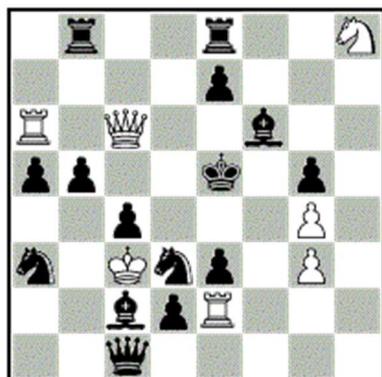

Rozstrzygnięcie konkursu Polskiego Związku Szachowego 2023 Samomaty w 2 pos. Międzynarodowy Sędzia FIDE Marcin Banaszek 22.10.2024

W konkursie uczestniczyło 17 zadań 10 autorów z 5 państw: Czechy, Słowacja, Ukraina, Włochy i Polska. Ogólny poziom konkursu oceniam jako dobry. Postanowiłem wyróżnić następujące kompozycje:

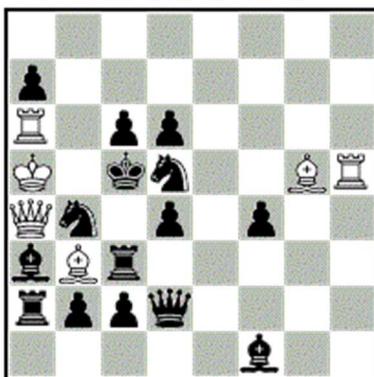
I nagroda Waldemar Tura

S#2

7+13

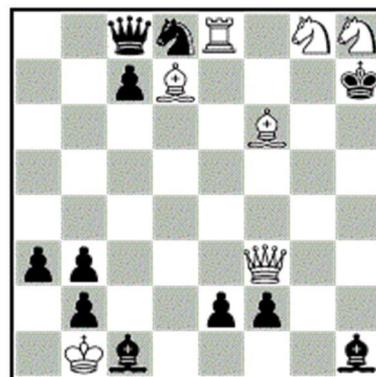
II nagroda Eugeniusz Iwanow † Jarosław Brzozowicz

S#2

6+15

III nagroda Waldemar Tura

S#2

7+11

I nagroda nr 2801 – Waldemar Tura (Polska)

Doskonały pomysł i realizacja połączenia dwóch równorzędnych mechanizmów wymuszania matów przez czarne baterie z ulubionym tematem autora, unikaniem duali, w obu parach wariantów. W pierwszej parze czarne bronią się przesłaniając dwukrotnie linię a6-f6. Ten sam motyw przesłonięciem wykorzystują białe wymuszając maty z baterii Gf6/Ke5. Inwersja tego samego motywu. Finezyjne różnicowanie antydualowe dzięki dodatkowej funkcji obronnych posunięć czarnych. W drugiej parze wariantów czarne bronią się skoczkiem, który dwukrotnie odsłania linię czarnego gońca c2. Wykorzystują to białe wymuszając maty z baterii Hc1/Gc2. Także tutaj unikanie duali dzięki dodatkowej funkcji obron czarnych. Adabaszew (A+B), zdwojenie tematu częstochowskiego. Wartościowe osiągnięcie autora przy ekonomicznym użyciu białych figur.

1. Wa8? e6! 1. Hg2! ~ 2. We6+ K:e6# 1... e6 2. He4+ K:e4# (2. Hd5+? e:d5!) **A**
1... Wb6 2. Hd5+ K:d5# (2. He4+? Kd6!) **A** 1... Sf4 2. W:e3+ Ge4# (2. Sg6+? S:g6!) **B**
1... Sc5 2. Sg6+ G:g6# (2. W:e3+? Se4!) **B**

II nagroda nr 2899 – Eugeniusz Iwanow †, Jarosław Brzozowicz (Polska)

Bardzo oryginalna i złożona tematycznie koncepcja połączenia dwóch różnorodnych par wariantów, opartych na grze czarnej półbaterii. W każdej parze wariantów wieża lub skoczek wykonują dwukrotnie analogiczne posunięcia broniące przed groźbą. Motywem różnicowania kontynuacji po obronach wieży jest kontrola pól wokół białego króla. Jeżeli czarne atakują pole a4 lub a6, to biała figura może odblokować to pole i wymusić mata. Wyłączenie działania raz czarnej i raz białej figury na pole wymuszenia mata różnicuje kontynuacje w drugiej parze wariantów po obronach skoczka. Mistrzowskie wykonanie syntezy tematu półbaterii z tematem unikania duali. Zadziwia ekonomiczne wykorzystanie tylko sześciu białych figur, bez pionków, w tak skomplikowanym mechanizmie. Wstęp prawdopodobnie najlepszy z możliwych.

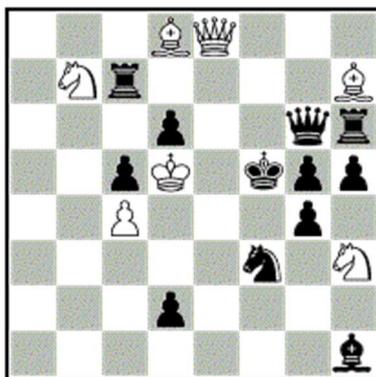
1. Ge7, Gg~? S:a6! 1. Gd8! ~ 2. H:b4+ G:b4# 1... W:b3 2. W:c6+ S:c6# (2. H:c6+? S:c6+ 3. Ka4) 1... Wc4 2. H:c6+ S:c6# (2. W:c6+? S:c6+ 3. Ka6) 1... Sd3 2. Hc4+ W:c4# (2. Gb6+? a:b6+ 3. W:b6) 1... S:a6 2. Gb6+ a:b6# (2. Hc4+? W:c4+ 3. K:a6)

III nagroda nr 2812 – Waldemar Tura (Polska)

Promocje czarnych pionków w wieże, tworzenie czarnych baterii i antydualowe otwieranie linii białego hetmana, to treść gier pierwszej pary wariantów. Przy jednolitych promocjach pionków w wieże został jednoznacznie zrealizowany temat unikania duali. Duże osiągnięcie konstrukcyjne i znaczne wzbogacenie pierwotnego pomysłu. Druga para wariantów przedstawia samomatowy temat Zilahi'ego. Zabita przez czarne w pierwszym wariacie biała figura wymusza mat w drugim wariacie i odwrotnie. Dobra złuda i wstęp oraz elegancka pozycja bez białych pionków. Adabaszew (A+B).

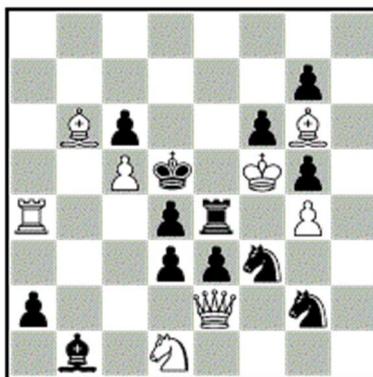
1. Ge5? Ha6! 1. Wf8! ~ 2. He4+ G:e4# 1... e1W 2. Hh3+ Gh6# **A** (2. Hh5+? Gh6+ 3. Hd1) 1... f1W 2. Hh5+ Gh6# **A** (2. Hh3+? Gh6+ 3. H:f1) 1... H:d7 2. Hf5+ H:f5# **B** 1... G:f3 2. Gf5+ H:f5# **B** 1... f1H 2. Hh5+ Gh6#

1 wyróżn. honorowe
Waldemar Tura

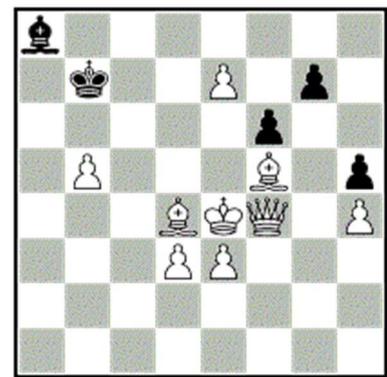
s#2 7+12

2 wyróżn. honorowe
Zoltán Labai

s#2 8+13

3 wyróżn. honorowe
Waldemar Tura

s#2 b) e7<>g7 9+5

1 wyróżnienie honorowe nr 2882 – Waldemar Tura (Polska)

Interesująca samomatowa strategia w pierwszej parze wariantów. Występują w niej jednorodne motywy obronne i jednolite antydualowe wymuszenia matów. Motywem różnicowania są zwolnienia pojedynczej względnie podwójnej kontroli nad polami wokół białego króla. Druga para wariantów jest uboższa tematycznie, ale przedstawia także jednolitą grę po szachach białemu królowi. Dobry wstęp i groźba.

1. He3! ~ 2. H:g5+ S:g5# 1... Wh:h7 2. He6+ H:e6# (2. S:d6+? H:d6+ 3. K:d6) 1... Wc:h7 2. S:d6+ H:d6# (2. He6+? H:e6+ 3. Kc6) 1... d1H+ 2. Hd3+ H:d3# 1... S~+ 2. He4+ G:e4#

2 wyróżnienie honorowe nr 2863 – Zoltán Labai (Słowacja)

Dwie pary wariantów po nie najlepszym wstępie. Pierwsza para przedstawia temat białej korekcji z wykorzystaniem wiązania białego hetmana jako szkodliwości czarnych obron. Dobre antydualowe różnicowanie wymuszenia matów. W drugiej parze czarna bateria wymusza maty, ale jej gry nie są zbyt jednolite.

1... d:e2 2. Gf7+ We6# 1. H:d3! ~ 2. H:e4+ G:e4# 1... We~ 2. W:d4+ S:d4# (2. Sxe3+? W:e3!) 1... W:g4 2. S:e3+ S:e3# (2. W:d4+? W:d4!) 1... G:d3 2. Gf7+ We6# 1... Sd2 2. H:d4+ W:d4#

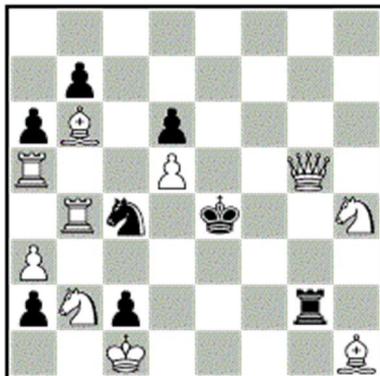
3 wyróżnienie honorowe nr 2936 – Waldemar Tura (Polska)

Wolna zamiana w 2 wariantach połączona z transformacją strategii w grze czarnego pionka, właściwej tylko samomatowi. W pozycji a) - atak na pola w siatce matowej białego króla, w b) - przesłony białych figur.

a) 1. e8S! 1... g5 2. Hfb8+ K:b8# 1... g6 2. Gc8+ K:c8#

b) 1. g8H! 1... e5 2. Hgb8+ K:b8# 1... e6 2. Hc8+ K:c8#

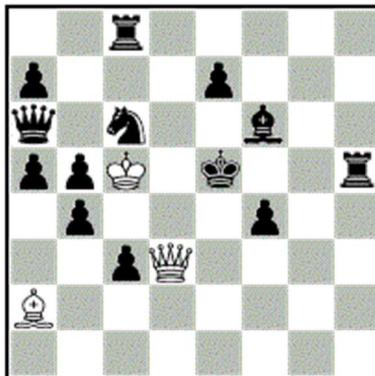
Spec. wyróżn. honorowe
Ryszard Kapica †
Waldemar Tura

S#2

9+8

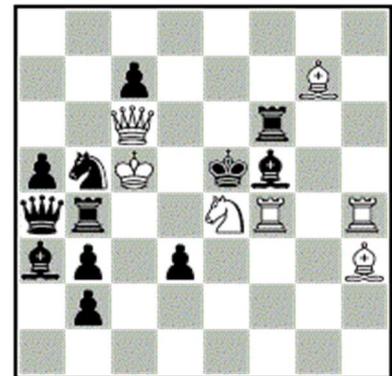
1 pochwała
Waldemar Tura

S#2

3+13

2 pochwała
Jarosław Brzozowicz

S#2

7+12

Specjalne wyróżnienie honorowe nr 2853 – Ryszard Kapica †, Waldemar Tura (Polska)

Oryginalne opracowanie pomysłu nieżyjącego już autora. Efektowne tempowe antydualowe ruchy białego hetmana stojącego swobodnie na środku szachownicy, zamiast przesłony stosowanych dotąd w mechanizmie czarnych słabych promocji. Temat Bannego, zamiany kontynuacji i obron przedstawione w formie „white to move”, ale niezbyt atrakcyjnie.

1... a1S 2. Wba4 Sb3# 1... a1G 2. Wba4 G:b2# 1. Hf6? a1S 2. Wba4 Sb3# 1... a1G!

1. Hg3? a1G 2. Wba4 G:b2# 1... a1S! 1. Wba4! a1S 2. Hf6 Sb3# (2. Hg3? Sb3+ 3. H:b3)

1... a1G 2. Hg3 G:b2# (2. Hf6? G:b2+ 3. H:b2)

1 pochwała nr 2905 – Waldemar Tura (Polska)

Dwuwariantowy prosty Ruchlis (zamiana obron) ze wstępem zwalniającym pole czarnemu królowi z minimalnymi siłami białych.

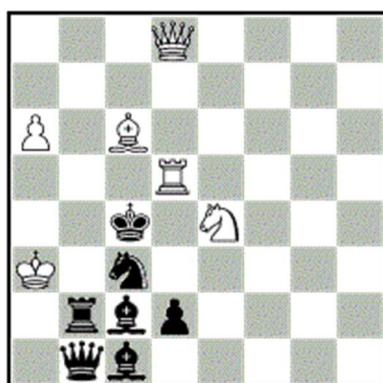
1... b3 2. He4+ K:e4# 1... Wf5 2. Hd4+ S:d4# 1. Gb1! ~ 2. Hd6+ e:d6# 1... c2 2. He4+ K:e4# 1... e6 2. Hd4+ S:d4# 1... Ke6+ 2. Hd5+ W:d5# 1... Wd8 2. Hd5+ W:d5#

2 pochwała nr 2888 – Jarosław Brzozowicz (Polska)

W przygotowaniu na bicie skoczek e4 białe wymuszają mat dualistycznie, bijąc na e4 wieżą albo hetmanem. We wstępie skoczek odchodzi z pola e4. Te same wymuszenia na e4 pojawiają się w złudzie i rozwiązaniu na inne ruchy czarnych. W złudzie na trzy różne obrony następuje szach wieżą. W rozwiązaniu następuje separacja dawania szacha wieżą i hetmanem, różnicowana antydualowo koniecznością kontroli pola c6 przy białym królu i pola f5 przy czarnym królu. Szkoda, że jest tylko jedna zamiana kontynuacji.

1... G:e4 2. W:e4+ W:e4#, 2. H:e4+ W:e4# 1. Sd6? ~ 2. Sc4+ W:c4# 1... Gg4 2. We4+ W:e4# (2. He4+? W:e4+ 3. Kc6) 1... Ge6 2. We4+ W:e4# (2. He4+? W:e4+ 3. Kc6) 1... Ke6 2. We4+ W:e4# 1... S:d6 2. H:d6+ c:d6# 1... c:d6+! 1. Sd2! ~ 2. Sc4+ W:c4# 1... Gg4 2. He4+ W:e4# (2. We4+? Kf5!) 1... Ge6 2. We4+ W:e4# (2. He4+? W:e4+ 3. Kc6) 1... Sd6 2. H:d6+ c:d6#

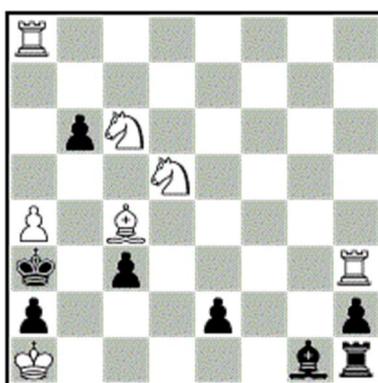
3 pochwała Jarosław Brzozowicz

S#2

6+7

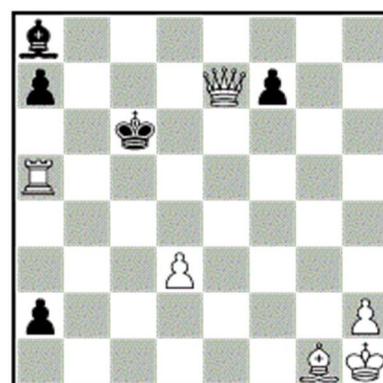
4 pochwała Alberto Armeni

S#2

7+8

5 pochwała Marian Frąk

S#2

6+5

3 pochwała nr 2815 – Jarosław Brzozowicz (Polska)

W przygotowaniu dwie te same gry na dwa ruchy skoczkiem o różnych motywach obronnych. Wybór wstępu z tą samą groźbą. Pierwsza złuda parowana jest czterema ruchami z różnymi motywami. Posunięcia te występują jako obrony w drugiej złudzie i w rozwiązaniu. Obrony skoczkami posiadają charakter antydualowy. Szkoda, że tylko na jedną obronę zmienia się kontynuacja, a na trzecią obronę skoczkiem wymuszenie mata powtarza się.

1... Sa2 2. Gb5+ W:b5# 1... Sb5+ 2. G:b5+ W:b5# 1. He7? ~ 2. Hb4+ W:b4# 1... S:d5! 1... Sa2! 1... Sb5+! 1... Gb3! 1. Hb8? ~ 2. Hb4+ W:b4# 1... Sa2 2. Hb5+ W:b5# 1... Sb5+ 2. H:b5+ W:b5# 1... Gb3 2. H:b3+ W:b3# 1... S:d5! 1. Hb6! ~ 2. Hb4+ W:b4# 1... Sa2 2. Hb5+ W:b5# (2. Gb5+? K:d5!) 1... S:d5 2. Gb5+ W:b5# (2. Hb5+? Kd4!) 1... Sb5+ 2. H:b5+ W:b5# (2. G:b5+? K:d5!) 1... Gb3 2. H:b3+ W:b3#

4 pochwała nr 2846 – Alberto Armeni (Włochy)

Wybór wstępu i dwie słabe promocje czarnych uzupełnione grą białej baterii. Gra promocji niezbyt oryginalna. Sympatyczna konstrukcja. Szkoda, że nie ma drugiej gry z baterii.

1. Sd~? e1S! 1. Scb4? e1G! 1. Sdb4! 1... e1S 2. Sc2+ S:c2# 1... e1G 2. W:c3+ G:c3#
1... b5 2. a:b5+ Ga7#

5 pochwała nr 2989 – Marian Frąk (Polska)

Dobrze znany schemat odświeżony ładnym wstępem oddającym dwa wolne pola królewskie.
Trzy gry białego hetmana.

1. Wa3! ~ 2. Hd7+ K:d7# 1... Kb5+ 2. Hb7+ G:b7# 1... Kd5 2. Hd6+ K:d6#

Uwagi do problemów niewyróżnionych:

Nr 2816 Brzozowicz. Zamierzony przez autora dual w rozwiązaniu po 1. S:b3 niestety nie może być zaakceptowany jako poprawny.

Nr 2857 Gordjan. Nieekonomiczne wykorzystanie białych figur, Wd6 i Gh7 są potrzebne tylko w złudzie 1. Sf2?

Nr 2898 Babiarz. Pomysł nie jest oryginalny i zawiera mało treści. Dla porównania zobacz: Kostyukov (P1360866) albo Ostruh (P1371370).

Nr 2910 Frąk. Poprzednik Iwanow, Mat-Pat 1991 (P1014776)

Nr 2916 Svitek. Taka sama treść jak w zadaniu Tury, a forma biliżniaków nie jest lepsza.

UCZESTNICZY

Konkurowało 17 zadań nadesłanych przez 10 autorów z 5 krajów: Czechy (1-1), Słowacja (1-1), Ukraina (1-1), Włochy (1-1) i Polska (6-13)

LISTA

Armeni Alberto (Włochy) 2846, Babiarz Andrzej (Polska) 2898, Brzozowicz Jarosław (Polska) 2815, 2816, 2888, &2899, Frąk Marian (Polska) 2910, 2989, Gordjan Jurij † (Ukraina) 2857, Iwanow Eugeniusz † (Polska) &2899, Kapica Ryszard † (Polska) &2853, Labai Zoltán (Słowacja) 2963, Svitek Miroslav (Czechy) 2916, Tura Waldemar (Polska) 2801, 2812, &2853, 2882, 2905, 2936.

Termin nadsyłania uwag do niniejszego werdyktu: 30.11.2024